

Św. Teresa z Lisieux

Święta Teresa od Dzieciątka Jezus i Najświętszego Oblicza, znana też jako Mała Teresa, Mały Kwiatek; właśc. fr. Marie Françoise Thérèse Martin (ur. 2 stycznia 1873 w Alençon, Francja, zm. 30 września 1897 w Lisieux) – francuska karmelitanka bosa (OCD), córka świętego Ludwika i świętej Marii Martin, dziewica i święta Kościoła katolickiego oraz doktor Kościoła.

Dzieciństwo

Teresa Martin urodziła się jako ostatnia z dziewięciorga dzieci Zelii Guérin i Ludwika Martin. Jej ojciec był zegarmistrzem, matka zaś koronkarką. Rodzice byli pobożnymi ludźmi. Ludwik miał zostać mnichem, lecz z powodu braku znajomości języka łacińskiego nie został przyjęty do zakonu. Matka chciała wstąpić do zakonu Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo, ale jej kandydatura została odrzucona ze względu na problemy z oddychaniem i nawracające bóle głowy. Ludwik i Zelia poznali się w 1858, a trzy miesiące później wzięli ślub[2]. Mieli dziewięcioro dzieci, z których tylko pięć córek – Marie, Pauline, Leonie, Céline i Thérèse – dożyło wieku dorosłego. Biznes koronkarski Zelii był na tyle dochodowy, że Louis sprzedał swój sklep zegarmistrzowski siostrzeńcowi i zaczął współpracować ze swoją żoną. Zelia zmarła w 1877, kiedy Teresa miała zaledwie cztery lata.

*Teresa od Dzieciątka Jezus (lipiec 1894).
Fot. Wikipedia*

W listopadzie jej ojciec sprzedał warsztat koronkarski i przeniósł się do Lisieux w Normandii, gdzie mieszkał brat Zelii. Gdy Teresa skończyła osiem lat, rozpoczęła naukę w szkole klasztornej sióstr benedyktynek. Rok później jej siostra Paulina, z którą była żyta, wstąpiła do miejscowego klasztoru karmelitanek. Także Teresa chciała być członkinią tego zgromadzenia, ale z powodu młodego wieku nie została przyjęta. W czternastym roku życia, gdy jej kolejna siostra Maria wstąpiła do tego samego zgromadzenia, ponownie starała się wstąpić do Karmelu, ale bezskutecznie. Następnie razem z ojcem odbyła pielgrzymkę do Rzymu, gdzie podczas audiencji generalnej poprosiła papieża Leona XIII, aby ten wprowadził ją do zakonu w piętnastym roku życia. Na jej prośbę papież powiedział: „Cóż, moje dziecko, rób to, co powiedzą przełożeni”[3].

Karmel

9 kwietnia 1888 wstąpiła do Karmelu w Lisieux, przyjmując imię Teresa od Dzieciątka Jezus, do którego 10 stycznia 1889, w dniu obłóczyn rozpoczynających nowicjat, dodała predykat „od Najświętszego Oblicza”. W ceremonii obłóczyn uczestniczył jej ojciec. 8 września 1890 złożyła śluby zakonne. Rok później odkryła „małą drogę dziecięctwa duchowego”[4]. Pragnęła, by jej życie stało się aktem doskonałej miłości, a cierpienie możliwością jej pogłębienia i wykazania. W lutym 1893 została mistrzynią nowicjatu. Rok później, po kilku latach walki z chorobą, zmarł jej ojciec.

Autobiografia

Pod koniec 1894 matka Agnieszka od Jezusa (będąca jednocześnie jej rodzoną starszą siostrą Pauliną) poprosiła ją, by spisała wspomnienia z dzieciństwa (rękopis „A”). Pierwszy rękopis „A”, wraz z jej kolejnymi rękopisami „B” (spontaniczny list do Jezusa, wyrażający głęboką miłość) i „C” (opisujący życie zakonne) opublikowane po jej śmierci, stanowią autobiografię. Autobiografia św. Teresy, zatytułowana później „Dzieje duszy”, należy do klasyki karmelitańskiej.

Choroba i śmierć

Rankiem w Wielki Piątek 1896 r. pojawił się pierwszy krwotok z płuc, objaw zaawansowanej gruźlicy. Z powodu choroby nie mogła skorzystać z zaproszenia do ośrodka karmelitańskich misjonarzy w ówczesnych Francuskich Indochinach, gdzie miała wyjechać tworzyć nowy Karmel w Hanoi. W lipcu 1897 została przeniesiona do klasztornej szpitala, gdzie zmarła 30 września w wieku 24 lat. Została pochowana na miejskim cmentarzu w Lisieux. Doczesne szczątki Teresy spoczywają dziś w bazylice pod jej wezwaniem, konsekrowanej w 1954 r. w Lisieux.

Patronat

Św. Teresę od Dzieciątka Jezus jest główną patronką misji katolickich (obok św. Franciszka Ksawerego). W roku 1944 Pius XII ogłosił św. Tereskę drugą, obok św. Joanny d'Arc, patronką Francji.

*Teresa w wieku 15 lat (1888)
Fot. Wikipedia*

Jest również patronką zakonów: karmelitanek, karmelitanek Dzieciątka Jezus oraz terezjanek (Zgromadzenia Sióstr świętej Teresy od Dzieciątka Jezus, CST).

Ikonografia i atrybuty

W ikonografii św. Teresa przedstawiana jest na podstawie autentycznych fotografii. Jej atrybutami są: Dziecię Jezus, księga, pęk róż, pióro pisarskie[5].

Bazylika Świętej Teresy w Lisieux

W 1954 konsekrowano bazylikę w rodzinnym mieście św. Teresy. Pierwotnie bazylika została poświęcona w 1937 przez kardynała Pacellogo, późniejszego papieża Piusa XII. W świątyni znajduje się cztery tysiące miejsc siedzących. Do Lisieux rocznie pielgrzymuje ponad dwa miliony ludzi[6].

Beatyfikacja i kanonizacja

W roku 1923 papież Pius XI ogłosił ją błogosławioną, a w 1925 dokonał jej kanonizacji, nazywając ją jednocześnie gwiazdą swojego pontyfikatu.

Bazylika św. Teresy w Lisieux. Fot. Wikipedia

Z kolei 30 września 1997, w setną rocznicę jej śmierci, papież Jan Paweł II nadał jej tytuł doktora Kościoła powszechnego. Św. Teresa jest najmłodszym doktorem Kościoła w historii, a także 3 kobietą z kolei, której przyznano ten tytuł (obok św. Teresy z Avili i św. Katarzyny ze Sieny). W 2012 r. czwartą kobietą doktorem została Hildegarda z Bingen[7].

Dzień obchodów

Jej święto zostało ustanowione na 3 października [8].

Przypisy:

1. <https://www.modomocbees.com/listing/1249488429/st-therese-of-lisieux-patron-saint-of>
2. Blessed Zelle and Louis Martin: Their Lives (<http://www.thereseoflisieux.org/their-lives/>) (ang.).
3. Teresa z Lisieux OCD, Dzieje duszy, ISBN 978-83-7604-395-1.
4. J.I.Adamska OCD, Wszyscy kochać mnie będą, św. Teresa od Dzieciątka Jezus, ISBN 978-83-65307-19-4. Ikonografia i atrybuty Relikwie Bazylika Świętej Teresy w Lisieux Beatyfikacja i kanonizacja Dzień obchodów Zobacz też Przypisy
5. Święta Teresa od Dzieciątka Jezus, dziewica i doktor Kościoła (<http://brewiarz.katolik.pl/czyt-elnia/swieci/10-01.php3>) na brewiarz.katolik.pl
6. Saint-Theres.org [1] (<http://www.saint-therese.org/Shrine.nsf/lisieux?OpenPage>) (ang.).
7. Nowi doktorzy Kościoła: święci Jan z Avili i Hildegarda z Bingen (https://web.archive.org/web/20131022224917/http://ekai.pl/wydarzenia/ostatnia_chwila/x59347/nowi-doktorzy-kościoła-swieci-jan-z-avili-i-hildegarda-z-bingen/). e-KAI, 2012-10-07. [dostęp 2013-10-18]. [zarchiwizowane z tego adresu (http://ekai.pl/wydarzenia/ostatnia_chwila/x59347/nowi-doktorzy-kościoła-swieci-jan-z-avili-i-hildegarda-z-bingen/) (2013-10-22)].
8. Calendarium Romanum (Libreria Editrice Vaticana, 1969), p. 104.

Oprac. na podstawie:
https://pl.wikipedia.org/wiki/Teresa_z_Lisieux